

**Vnútorný predpis
Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave
9/2019**



Smernica o plagiátorstve

**Univerzity sv. Cyrila a Metoda
v Trnave**

2019

§ 1

Úvodné ustanovenia

- 1) Smernica o plagiátorstve Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave (ďalej „smernica“) je prijatá v súlade s § 15 ods. 1 písm. c) Organizačného poriadku Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave.
- 2) Základnou požiadavkou v oblasti publikovania seminárnych, záverečných prác a iných prác vytvorených študentom (ďalej ako „školské dielo“) alebo vedecko-pedagogickým pracovníkom (ďalej ako „vedecké dielo“) je dodržiavanie právnych a etických princípov citovania a parafrázovania použitých zdrojov.
- 3) V zmysle § 35 autorského zákona¹ sa pri citácii „musí uviesť meno autora alebo jeho pseudonym, ak nejde o anonymné dielo alebo meno osoby, pod ktorej menom, obchodným menom alebo názvom sa dielo uvádza na verejnosti, ako aj názov diela a prameň,“ pričom podľa § 37 autorského zákona:
 - a) do autorského práva nezasahuje osoba, ktorá bez súhlasu autora použije formou citácie zverejnené dielo alebo jeho časť najmä na účel recenzie alebo kritiky tohto diela,
 - b) použitie diela alebo časti diela podľa písm. a) musí byť v súlade so zvyklosťami a jeho rozsah nesmie presiahnuť rámec odôvodnený účelom citácie.
- 4) Na akékoľvek použitie diela iného autora, príp. jeho časti, v školskom diele, okrem citovania alebo recenzovania, musí byť jeho súhlas. Odporúča sa, aby tento súhlas bol vyjadrený písomne.

§ 2

Citovanie

- 1) Autor školského alebo vedeckého diela je povinný uvádzať práce, na ktoré bezprostredne a vedome nadviazal, resp. z ktorých čerpal informácie. Táto požiadavka sa týka nielen diel chránených autorským zákonom, ale aj verejne prístupných diel.
- 2) Autor školského diela alebo vedeckého je povinný zreteľne odlíšiť výsledky svojej práce od prevzatých údajov, resp. od prác iného autora / autorov.
- 3) Autor školského alebo vedeckého diela je povinný citovať, resp. uvádzať akýkoľvek použitý zdroj. Zoznam použitej literatúry musí korešpondovať so všetkými zdrojmi, z ktorých vychádzal, a túto skutočnosť musí v texte príslušne zohľadniť.
- 4) Autor školského alebo vedeckého diela nesmie citovať alebo odkazovať v texte na iné zdroje než tie, ktoré boli v práci reálne využité, napr. za účelom umelého zvyšovania citovanosti citovaného autora.²
- 5) V prípade kolektívneho publikovania školského diela, autor dôsledne rešpektuje práva spoluautorov, najmä ak príde k ďalšiemu spracovaniu spoločne publikovaných informácií. Odporúča sa písomné informovanie, resp. písomný súhlas spoluautorov na ďalšie použitie.

¹ Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov

² Smernica rektora o základných náležitostiach záverečných prác, kvalifikačných prác, kontrole ich originality, uchovávaní a sprístupňovaní na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave

§ 3 Plagiátorstvo

- 1) V zmysle tejto smernice sa za plagiátorstvo považuje „*neoprávnené prebratie myšlienky (teórie, záverov, hypotéz, metafor), a to nielen úplné, ale i čiastočné (teda len s malými či povrchnými úpravami) bez odkazu na ich pôvodcu,*“³ t.j. „*nedovolené používanie cudzích publikovaných i nepublikovaných myšlienok, formulácií, poznatkov, výsledkov bádania alebo iných výsledkov tvorivej práce, ako aj ilustrácií, tabuliek, fotografií a pod. bez referencie.*“⁴
- 2) V zmysle tejto smernice sa za autoplagiátorstvo považuje opakované publikovanie celého alebo časti diela autorom samotným, bez deklarovania tejto skutočnosti. V prípade vedeckého publikovania sa rešpektuje maximálna zhoda s už publikovanými dielami do 35 %, v prípade, že uvedená zhoda nie je totožná s jedným zdrojom. Viac ako 15 % zhoda s jedným zdrojom je minimálne na hranici neetického a nekorektného spracovania školského diela. V prípade nadväzovania školského diela na predchádzajúce (napr. nadväzovanie diplomovej práce na bakalársku prácu) možno akceptovať aj vyššie percento zhody, za predpokladu, že je táto skutočnosť deklarovaná v úvodnom texte, školiteľ s ňou súhlasí a sú dodržané pravidlá citovania.
- 3) Autor sa dopúšťa plagiátorstva, ak
 - a) doslovne prepíše text iného autora bez toho, že by ho označil úvodzovkami;
 - b) doslovne preloží cudzojazyčný text iného autora bez toho, že by ho označil úvodzovkami;
 - c) vo svojom texte použije parafrázovaný, resp. preformulovaný⁵ obsah, myšlienku, teóriu, koncepciu alebo výpoveď iného autora (ďalej len „myšlienku“) bez uvedenia odkazu na zdroj a autora;
 - d) vloží určitú myšlienku iného autora do svojho školského diela bez uvedenia odkazu na zdroj a autora;
 - e) vloží určitú myšlienku získanú z iného textu, vrátane elektronického alebo internetového zdroja, do svojho školského diela bez uvedenia odkazu na zdroj;
 - f) vloží celé spracovanie iného autora alebo časť údajov uvedených v tabuľke, schéme, diagrame, obrázku alebo inom grafickom spracovaní do svojho školského diela bez uvedenia odkazu na zdroj a autora;
 - g) iným spôsobom bude vydávať myšlienky iného autora za svoje.
- 4) Autor sa dopúšťa plagiátorstva aj v prípade, ak svoje školské dielo vytvorí ako patchwriting⁶ alebo mozaikový plagiát, alebo
 - a) zámerne cituje, parafrázuje alebo odkazuje na iné diela a zdroje, ako reálne využité;
 - b) cituje, parafrázuje alebo odkazuje na diela alebo zdroje, ktoré uvádzajú myšlienku neobsahujú;
 - c) zámerne falšuje, alebo manipuluje s výsledkami výskumu, zámerne upravuje,

³ HRDINÁKOVÁ, E. – DUCHOŇOVÁ, L.: *Plagiátorstvo*. [online]. [2014]. Dostupné na: <<https://uniba.sk/fileadmin/ruk/ak/ig-plagiatorstvo.pdf>>.

⁴ MEŠKO, D.: *Plagiátorstvo*. [online]. Dostupné na: <<http://vz.truni.sk/old/novinky/2010/plagiatorstvo.pdf>>

⁵ Parafrázou alebo preformulovaním sa má na mysli vyjadrenie obsahu, myšlienok, teórií alebo koncepcií pôvodného zdroja informácie alebo výpovede, inými výrazovými prostriedkami pri zachovaní myšlienok pôvodného obsahu.

⁶ Patchwriting alebo mozaikový plagiát je text zostavený z cudzích textov záverečných prác a je považovaný za plagiát ako v prípade zostavenia z rozličných zdrojov (autorov) bez dôsledného uvedenia pôvodných použitých zdrojov (autorov), alebo aj s ich uvedením

- pozmeňuje, zamlčuje, alebo inak mení zistené údaje;
d) uvádza alebo odkazuje na vymyslené dáta a informácie.
- 5) Za originalitu diela zodpovedá predovšetkým jeho autor/autori, v prípade vedeckých diel nesie zodpovednosť aj vydavateľ. Pre prípady, že vydavateľom je UCM, je potrebné prijať účinné opatrenia, ktoré minimalizujú možnosť plagiátorstva.

§ 4

Postup pri zistení plagiátorstva

- 1) Plagiátorstvo, autoplagiátorstvo, akékoľvek neetické konanie alebo iné porušenie publikačnej etiky sa považuje za porušenie vnútorných predpisov UCM a fakulty, vrátane Etického kódexu UCM.
- 2) Priestupky podľa § 3 ods. 3 tejto smernice v prípade školského diela rieši vysokoškolský učiteľ, ktorý sa o takomto porušení dozvie, bezodkladne. V prípade ich zistenia ohodnotí študenta z daného predmetu známku „nedostatočne“ a prostredníctvom vedúceho katedry písomnou správou postúpi školské dielo na riešenie Disciplinárnej komisii príslušnej fakulty alebo inštitútu či ústavu alebo podá podnet na prešetrenie na Etickú komisiu UCM.
- 3) Priestupky podľa § 3 ods. 4 tejto smernice vysokoškolský učiteľ bezodkladne postúpi prostredníctvom vedúceho katedry komisii, avšak výhradne pred konaním obhajoby záverečnej práce. Komisia posúdi mieru previnenia patchwritingu a vypracuje písomné stanovisko, ktoré bude k dispozícii komisii pre obhajobu záverečných prác.
- 4) Komisia posúdi stupeň previnenia a spracuje odporúčanie, resp. návrh sankcií voči študentovi.⁷
- 5) Komisia je povinná viesť a archivovať priestupky študentov a v prípade opätovného dopustenia sa priestupku odporučí dekanovi návrh na vylúčenie zo štúdia.
- 6) Priestupky podľa § 3 ods. 3 tejto smernice v prípade vedeckého diela rieši Etická komisia ako porušenie § 5 ods. 2. Etického kódexu UCM na základe podnetu alebo vlastného zistenia pri námatkovej kontrole originality vedeckých diel vytvorených vedecko-pedagogickými pracovníkmi UCM (napr. pomocou iThenticate).

§ 5

Záverečné ustanovenia

- 1) Výsledok kontroly originality antiplagiátorským systémom uplatňovaným v Centrálnom registri záverečných prác alebo iným softvérom určujúcim mieru textovej zhody (napr. pomocou iThenticate) má dôležitú výpovednú hodnotu. Nevylučuje však, že školské alebo vedecké dielo, napriek nízkemu percentu zhody pri kontrole originality, nie je plagiátom. Táto skutočnosť ostáva na posúdení vysokoškolského učiteľa, komisie pre obhajobu záverečných prác, Disciplinárnej komisie príslušnej zložky UCM alebo Etickej komisie UCM.
- 2) Ak sa plagiátorstvo, autoplagiátorstvo, akékoľvek neetické konanie alebo iné porušenie publikačnej etiky zistí až po ukončení štúdia alebo získaní vedeckej hodnoty, postupuje sa v zmysle platnej legislatívy.
- 3) Túto smernicu vydáva rektor po prerokovaní v kolégiu rektora dňa 22. januára 2019.

⁷ § 72 zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

- 4) Smernica nadobúda platnosť dňa 22. januára 2019 a účinnosť dňa 1. februára 2019.

22. január 2019

prof. Ing. Roman Boča, DrSc.
rektor UCM